

Zarządzenie Nr 34/2025/2026
Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
z dnia 6 lutego 2026 r.

w sprawie wytycznych dotyczących odpowiedzialnego korzystania z Systemów Sztucznej Inteligencji w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2024, poz. 1571 z późn. zm.)

zarządzam,

co następuje:

§ 1

Wprowadzam wytyczne dotyczące odpowiedzialnego korzystania z Systemów Sztucznej Inteligencji w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

prof. dr hab. Bernard Mendlik

**Wytyczne dotyczące odpowiedzialnego korzystania
z Systemów Sztucznej Inteligencji
w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**

Spis treści

1. Cel, przedmiot i zakres wytycznych.
2. Słownik pojęć
3. Postanowienia ogólne.
4. Podstawowe zasady korzystania z narzędzi GenAI
5. Świadomość ryzyka i ograniczeń korzystania z GenAI
6. Szczegółowe wytyczne dla studentów, doktorantów, i słuchaczy, nauczycieli akademickich, pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych
7. Przykładowe zapisy sylabusów, wzorcowe zapisy przypisów o stosowaniu GenAI
8. Wsparcie edukacyjne i kompetencyjne
9. Postanowienia końcowe

§ 1

Cel, przedmiot i zakres wytycznych

1. W związku z dynamicznym rozwojem generatywnej sztucznej inteligencji (dalej w skrócie: GenAI), Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zwany dalej „UKW” lub „Uniwersytetem” wprowadza niniejsze wytyczne w celu zapewnienia **odpowiedzialnego, etycznego i bezpiecznego** jej wykorzystania w środowisku akademickim.

2. Celem wytycznych jest:

- 1) ujednolicenie zasad korzystania z narzędzi GenAI w dydaktyce, badaniach naukowych i działalności administracyjnej,
- 2) wspieranie rozwoju kompetencji cyfrowych i krytycznego myślenia wśród społeczności akademickiej,
- 3) zapewnienie zgodności z prawem, zasadami uczciwości akademickiej, etyki naukowej i ochrony danych,
- 4) wzrost świadomości dotyczącej ryzyk i odpowiedzialności związanych z użyciem narzędzi GenAI.

3. Zakres Wytycznych:

Wytyczne dotyczą studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych, nauczycieli akademickich, pracowników naukowych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, jak również stażystów lub osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, które uczestniczą w działalności dydaktycznej lub naukowo-badawczej uczelni.

§ 2

Wykaz pojęć

1. „**System Sztucznej Inteligencji**” – **System AI** – oprogramowanie zaprojektowane z wykorzystaniem podejść takich jak uczenie maszynowe, uczenie głębokie, logika i systemy oparte na regułach, statystyka lub modelowanie probabilistyczne, które generuje treści, przewidywania, zalecenia lub decyzje wpływające na środowisko, w którym jest wykorzystywane, realizując zadania zwykle kojarzone z ludzką inteligencją (np. rozumienie języka, analiza danych, rozpoznawanie obrazu, generowanie treści).
2. „**Generatywna Sztuczna Inteligencja**” - **GenAI** – systemy sztucznej inteligencji generujące nowe treści (tekst, obrazy, dźwięk, kod itp.) na podstawie danych uczących i podanych poleceń (promptów).
3. „**Stopień ingerencji narzędzi GenAI**”:
 - 1) „**Niski stopień** ingerencji GenAI” – (wsparcie pomocnicze), korekcja językowa, gramatyczna i stylistyczna tekstów, tłumaczenia maszynowe i wstępne wersje tłumaczeń, tworzenie streszczeń artykułów, tekstów, wyników badań, transkrypcje wypowiedzi z nagrań audio i wideo, pomoc w wyszukiwaniu informacji i literatury (np. rekomendacje źródeł), poprawa formatowania prac pisemnych (formatowanie przypisów, bibliografii), generowanie/korygowanie propozycji tematów lub pytań do dyskusji na bazie już istniejących danych.
 - 2) „**Wysoki stopień** ingerencji GenAI” – generowanie treści, kodu, obrazów lub analiz merytorycznych zastępujących pracę autora, w szczególności generowanie całych fragmentów tekstu, np. rozdziałów, esejów, artykułów naukowych, tworzenie nowych analiz, interpretacji danych lub krytycznych komentarzy, generowanie kodu komputerowego lub skryptów naukowych zastępujących pracę badacza/programisty, projektowanie grafiki, ilustracji, wizualizacji do publikacji naukowych, automatyczne tworzenie prezentacji, raportów z danych surowych, użycie AI do opracowywania całych koncepcji badawczych, hipotez lub syntez wiedzy, stosowanie AI do przetwarzania i analizy dużych zbiorów danych (TDM) na potrzeby badań, gdy AI zastępuje etap twórczy czy analityczny.

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego uznaje rozwój Systemów AI i GenAI, za ważny element współczesnej edukacji i nauki, ale wymaga ich świadomego i etycznego stosowania.
2. Uczelnia będzie:
 - a) wspierać rozwój kompetencji w zakresie GenAI (szkolenia, materiały edukacyjne),
 - b) monitorować wykorzystanie GenAI w dydaktyce i badaniach,
 - c) aktualizować wytyczne w miarę rozwoju technologii.
3. Korzystanie z narzędzi GenAI i metod TDM automatycznej analizy tekstów i danych w działalności badawczej i edukacyjnej Uniwersytetu jest wspierane przez regulacje unijne, w tym przywilej badawczy określony w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 („Dyrektywa DSM”), co pozwala na legalne i etyczne przetwarzanie danych w celach naukowych i dydaktycznych, przy zachowaniu zasad uczciwości akademickiej oraz ochrony poufności informacji.
4. Wykorzystanie GenAI nie zwalnia użytkownika z obowiązku krytycznej oceny i weryfikacji treści i odpowiedzialności za wykorzystanie treści wygenerowanych.

5. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zastrzega sobie prawo do wskazywania narzędzi i modeli GenAI, które spełniają zasady cyberbezpieczeństwa i ochrony danych zgodnie z obowiązującymi w uczelni standardami i do których jest zapewniony legalny dostęp.

6. Korzystanie z lokalnych modeli AI, które działają w środowisku zamkniętym i spełniają wymagania bezpieczeństwa informatycznego, jest w świetle tych wytycznych rekomendowane jako rozwiązanie zmniejszające ryzyko naruszenia poufności danych. Przy tym nadzór nad wyborem i dopuszczeniem takich rozwiązań będzie prowadzony przez powołany przez rektora Zespół ds. Cyberbezpieczeństwa.

§ 4

Podstawowe zasady korzystania z GenAI

1. Użycie GenAI może stanowić wartościowe wsparcie procesu dydaktycznego i badawczego, o ile jest przejrzyste, etyczne i zgodne z prawem. Przy tym przejrzystość (transparentność) polega na jawnym wskazywaniu zakresu, celu i sposobu wykorzystania narzędzi GenAI oraz stosowaniu wyłącznie rozwiązań pochodzących od wiarygodnych dostawców. Etyczne korzystanie z GenAI polega na jego stosowaniu w sposób wspierający, a nie zastępujący pracę własną oraz na krytycznej weryfikacji generowanych treści z zachowaniem rzetelności akademickiej i poszanowania praw innych osób. Z kolei zgodność z prawem, polega na korzystaniu z GenAI w sposób respektujący przepisy dotyczące ochrony danych, prawa autorskiego, licencji (w tym Creative Commons) oraz regulacje Unii Europejskiej, należytego zabezpieczenia informacji poufnych lub podlegających ograniczeniom prawnym jak w szczególności dane osobowe.

Użytkownicy powinni mieć na względzie okoliczność, że GenAI to narzędzie wspierające kreatywność i analizę, ale wymaga stosowania zdrowego rozsądku, roztropności i ostrożności, weryfikacji faktów i korzystania z zaufanych źródeł w zakresie dostawców Systemów AI.

2. Z zachowaniem zasad cyberbezpieczeństwa dopuszcza się korzystanie z lokalnych modeli SI, które gwarantują pełną kontrolę nad danymi użytkownika i ich bezpieczeństwem.

3. Uniwersytet zachęca do stosowania rozwiązań AI rekomendowanych przez uczelnię, które zostały ocenione pod kątem bezpieczeństwa i zgodności z polityką ochrony danych oraz suwerenności cyfrowej.

4. Nauczyciele akademicki powinni wyjaśniać studentom zasady używania GenAI w ramach swoich kursów i określać dopuszczalny zakres i sposoby ewentualnych zastosowań.

§ 5

Świadomość ryzyka i ograniczeń korzystania z GenAI

1. Podczas korzystania z narzędzi GenAI użytkownicy powinni mieć świadomość następujących zagrożeń:

- **Nieprawdziwe informacje (halucynacje AI)** – modele mogą tworzyć treści błędne, nieaktualne lub wymyślone.

- **Utrata prywatności i poufności** – dane wprowadzone do publicznych modeli mogą być zapisywane i przetwarzane, co wiązać się może z ryzykiem utraty ich poufności lub nowości i ich wykorzystaniem do trenowania określonego systemu AI

- **Uprzedzenia i stronniczość** – Systemy AI mogą odzwierciedlać uprzedzenia i dyskryminujące stereotypy obecne w danych treningowych.

-Manipulacja i dezinformacja – Systemy GenAI mogą tworzyć treści zmanipulowane lub wprowadzające w błąd.

-Bezrefleksyjne użycie – AI powinna być wsparciem, nie substytutem myślenia.

-Ryzyko phishingu / cyberataków – należy zachować ostrożność w klikaniu linków i przysyłaniu danych.

§ 6

Szczegółowe wytyczne dla studentów, doktorantów i słuchaczy oraz nauczycieli akademickich

1. Zasady dla studentów, doktorantów i słuchaczy:

- 1) Studenci, doktoranci i słuchacze mogą korzystać z GenAI w ramach zajęć dydaktycznych i prac projektowych lub dyplomowych **w zakresie określonym przez prowadzącego lub promotora**.
- 2) Dopuszczalne użycie powinno być **ujawnione** w oświadczeniu dołączonym do pracy. Dla niskiego stopnia ingerencji (np. korekt, tłumaczeń) wymaga się jedynie ujawnienia użycia narzędzia i krytycznej weryfikacji wyników. Dla wysokiego stopnia ingerencji (np. generowania dłuższych fragmentów tekstu, kodu, analiz) wymagane jest dodatkowe oświadczenie, a także możliwe przeprowadzenie kontroli autentyczności i obrony pracy.
- 3) W przypadku zakazu użycia GenAI przez prowadzącego lub promotora – użycie GenAI wbrew takiemu zakazowi traktowane jest jako **naruszenie zasad uczciwości akademickiej**.
- 4) Nieuprawnione wykorzystanie narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji wbrew wyraźnemu zakazowi nauczyciela akademickiego, promotorowi lub obowiązкови samodzielnego wykonania pracy może podlegać następującym konsekwencjom:
 - a) niezaliczenie zadania, projektu, kolokwium lub egzaminu – ocena niedostateczna,
 - b) obniżenie oceny lub unieważnienie pracy,
 - c) skierowanie sprawy do komisji dyscyplinarnej lub wszczęcie postępowania dyscyplinarnego,
 - d) inne sankcje przewidziane w regulaminie studiów lub odrębnych przepisach prawa.
- 5) Jeżeli określona praca studenta, doktoranta lub słuchacza ma być wynikiem samodzielnego myślenia – powinien on być gotów do ustnej obrony tez zawartych w tejże pracy.

6.2. Zasady dla nauczycieli akademickich

- 1) Nauczyciel akademicki określa i informuje studentów, doktorantów lub słuchaczy, czy GenAI może być wykorzystywana i w jakim zakresie i stopniu.
- 2) Nauczyciel akademicki zobowiązany jest informować studentów o ryzykach, zasadach etycznych i oświadczeniach związanych z zastosowaniem GenAI.
- 3) Nauczyciel akademicki może, w razie uzasadnionych wątpliwości, zweryfikować stopień samodzielności pracy studenta, doktoranta lub słuchacza poprzez rozmowę lub test kontrolny.

6.3. Zasady dla nauczycieli akademickich- pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych

- 1) W publikacjach naukowych, dokumentacji badawczej i raportach należy ujawniać użycie GenAI i stopień ingerencji (np. „Tekst został wsparty narzędziem XXX, wersja Y.Y w zakresie tłumaczenia”).
- 2) Systemy AI **nie mogą być współautorami** utworów, w tym utworów naukowych i nie powinno się wskazywać ich jako podmiotów praw autorskich.
- 3) Treści wygenerowane przez GenAI powinny być **zweryfikowane i poprawione przez autora**.

§ 7

Przykładowe zapisy sylabusów i przypisów

1. Wariant 1

W ramach niniejszego przedmiotu zabrania się korzystania z narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji na wszystkich etapach realizacji zadań, prac zaliczeniowych i egzaminów. Prace powinny stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy studenta. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

2. Wariant 2

W ramach przedmiotu dopuszcza się korzystanie z narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji wyłącznie w zakresie pomocniczym (niski stopień ingerencji), w szczególności do korekty językowej, stylistycznej lub tłumaczeń. Zabrania się wykorzystywania GenAI do generowania treści merytorycznych, analiz, interpretacji lub wniosków.

3. Wariant 3

W ramach przedmiotu dopuszcza się korzystanie z narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji w zakresie określonym przez prowadzącego, pod warunkiem zachowania przejrzystości, etyczności i zgodności z prawem. Zakres wykorzystania GenAI musi być jasno ujawniony w pracy lub w przypisie.

4. Przykładowe zapisy przypisów lub ujawnienia wykorzystania GenAI w tekście pracy.

Wariant 1

W procesie przygotowania niniejszej pracy wykorzystano narzędzie generatywnej sztucznej inteligencji [nazwa narzędzia / modelu] w zakresie [np. korekty językowej / ideacji / porządkowania treści]. Wygenerowane treści zostały poddane krytycznej weryfikacji i redakcji przez autora.

Wariant 2

W procesie redakcji tekstu wykorzystano narzędzie generatywnej sztucznej inteligencji w celu wsparcia korekty językowej i stylistycznej.

Wariant 3

Wybrane fragmenty tekstu zostały opracowane przy wsparciu narzędzia generatywnej sztucznej inteligencji [nazwa], a następnie istotnie zmodyfikowane i zweryfikowane przez autora.

Wariant 4

Poniższy fragment został wygenerowany przy użyciu narzędzia generatywnej sztucznej inteligencji [nazwa narzędzia / model], a następnie zweryfikowany przez autora.

§ 8

Wsparcie edukacyjne i kompetencyjne

1. UKW zapewnia w razie potrzeby i w ramach posiadanych środków kursy, szkolenia i materiały dotyczące:

- a) zasad etycznego użycia GenAI,
- b) bezpieczeństwa danych,
- c) krytycznej analizy treści AI.

2. Studenci i pracownicy mogą korzystać z:

- kursów e-learningowych,
- warsztatów, webinarów,
- konsultacji z ekspertami ds. AI,
- materiałów na platformie dydaktycznej UKW.

§ 9

Postanowienia końcowe

1. Wytyczne podlegają okresowej aktualizacji w związku z rozwojem technologii SI.
2. Rektor UKW może powołać **Zespół ds. Cyberbezpieczeństwa**, odpowiedzialny za:
 - konsultacje interpretacyjne,
 - analizę przypadków naruszeń,
 - przygotowanie aktualizacji wytycznych.